

Program Kreativna Europa nije bitan samo zbog novca nego i da postanemo 'vidljivi' na toj karti

Helena Sablić Tomić postala je prva ambasadorica Deska Kreativna Europa. Titula je to koja bi mogla biti prečac pojedincima i institucijama za afirmaciju

Piše Suzana Lepan Štefancić
suzana.lepan-stafancic@vecernji.net

K

reativni ambasadori – promotivna je to kampanja kojom se ističu prednosti Programa Europske unije Kreativna Europa. Prva je ambasadorica prof. dr. sc. Helena Sablić Tomić iz Osijeka, književna teoretičarka i kritičarka, privremena dekanica Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku.

– Ambasadorica Deska Kreativne Europe osoba je koja bi trebala što više drugih upoznati s programom Kreativne Europe, posebice mogućnostima financiranja koji su ovim putem dostupni svim korisnicima kulturnog sektora. Trebala bi ona uputiti sve zainteresirane za projekte EU s prednostima koje upravo ovaj program donosi. Tu ulogu smatram vrlo važnom jer naši predstavnici kulturnog sektora u dobroj mjeri gledaju pogrešno na potencijale koje nudi Kulturna Europa. Davno je ona prestala biti tek „slavina“ za lagano izvlačenje novaca, postavši izvorom za mnogo širu paletu mogućnosti koje se u perspektivi pokazuju znatno važnijima od samog novca – objašnjava Helena Sablić Tomić i dodaje: – U sklopu programa Kreativna Europa postoje dva zasebna potprograma, to su Kultura i Media. Desk Kreativne Europe pri Ministarstvu kulture djeluje kao podrška potprogramu Kulture. Potencijalne korisnike oni informiraju o mogućnostima koje nudi program Kreativne Europe, pu-

tem radionica na kojima se dobiju informacije o tome što su ciljevi programa, kako vlastitu ideju pretvoriti u projektnu prijavu, potom o budžetu, ali i uspješnom načinu popunjavanja prijavnica. Uz pomoć Deska Kreativne moguće je i naći partnera na projektu. Osim potencijalnim korisnicima Desk je podrška i provoditeljima projekta jer su otvoreni za sva pitanja i pomoć oko nedoumica u provođenju. Velika je uloga Deska, odnosno Ministarstva kulture RH, što sudjeluju u sufinanciranju projekata, kako u onima u kojima je Hrvatska „lead partner“ tako i u onima u kojima je samo partner te na taj način znatno olakšavaju provedbu projekata zbog udjela vlastitog financiranja koje se zahtjeva u programima Kreativne Europe. Ključna imena koja su oblikovala promociju Deska kroz poziciju ambasadora su Aneta Stopfer i Morana Bigač – ističe naša sugovornica.

Jak, raširen i povezan

Kao privremena dekanica Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku povukla je sredstva iz Kreativne Europe za lutkarski projekt All Strings Attached. Projekt je to koji je prešao granice ne samo Osijeka, nego i Hrvatske...

– Svijet profesionalnog lutkarstva je tek naizgled uzak i zatvoren. U stvarnosti vrlo je jak, raširen i povezan. Uostalom, lutkari su imali prvo kazališno udruženje na svijetu UNIMA-u, koja je i danas živa i koja je pratila projekt od samih početaka do kraja. I to ne iz daljine, preko interneta, već su se ključni ljudi UNIMA-e upoznali s projektom iz prve ruke, kroz mini festivale. Da su reakcije na projekt bile jako dobre pokazuju brojni pozivi za ugošćivanjem izložbe koja je nastala u sklopu projekta i naše predstave Fragile u režiji Tamare Kućinović. Ansambl čine studenti Ivana Vukićević, Antonio Jakupčević, Ines Zmazek, Krešimir Jelić,

Povezivanje s drugima u EU silan je poticaj da se pišu novi projekti. I to je ključ svega – jednom kad uđete u to, ne smijete plesati na lovorikama. Ovaj je projekt budućnost kulture i umjetnosti

Zadaća mi je što više drugih upoznati s programom Kreativne Europe, posebice s mogućnošću financiranja koji je dostupan svim korisnicima kulturnog sektora i to je vrlo važno

Ana Marija Jurišić i Hana Kunić te profesori i asistenti na Lutkarstvu Maja Lučić Vuković, Hrvoje Seršić, Nenad Pavlović i Katarina Arbanas. Autorica scenografije je Alena Pavlović koja s Damirom Šafarom potpisuje i izradu. Uostalom, Kreativna Europa nas je prošle godine uvrstila u probrano društvo najvažnijih lutkarskih projekata. Za to primarne zasluge imaju naši profesori Livija Kroflin, Igor Tretinjak, Barbara Balen i voditeljica ureda za EU projekte Antonija Matić. Osim tih vanjskih odjeka, vrlo važni su oni unutar našeg četveročlanog tima. Svi su partneri bili jako zadovoljni i našim domaćinstvom, i obolom u projektu, i predstavom, i Osijekom kao domaćinom. Rezultat toga je da smo s Lutkovnim gledalištem Ljubljana aplicirali novi projekt te da nas je osoba koja je pisala cijeli projekt pozvala da sudjelujemo u njenom novom projektu – upozorava. Važno je i reći koliko su novca povukli za taj projekt.

– Da se naslonim na početak razgovora, ovdje nije toliko stvar u novcima, već u tome da smo kroz projekt i ta novčana sredstva, približno 35.000 eura, uz dio našeg novca, uspjeli postati vidljivi ne samo na nacionalnoj platformi koja promovira lutkarstvo već i na europskoj koja je upoznala i prepoznala još uvijek mladi, no silno perspektivan Studij lutkarstva koji hrvatsko, ali i europsko lutkarstvo bogati novim idejama, energijama i kreativcima. Najbolje je to pokazala predstava Fragile koju su u sklopu projekta stvorili i premijerno izveli studenti 5. godine pod mentorstvom svih profesora i asistenata lutkarstva te u režiji naše docentice Kućinović. Ta predstava odiše novim, svježim i kvalitetnim idejama i pogledima na lutkarstvo, što su prepoznali svi koji su je vidjeli. Uz predstavu, Akademija i profesori na lutkarstvu odradili su veliki posao oko prezentiranja povijesti hrvatskog lutkarstva Europi, kao i, što nije

nimalo manje važno, upoznavanja naših studenata, profesora, lutkarskih profesionalaca, znalaca i zaljubljenika s jednim od prijelomnih trenutaka u europskom lutkarstvu. Ne zaboravimo da je učenje bilo jedan od najvažnijih motiva zbog kojih je Akademija i ušla u projekt, a nema boljeg učenja od učenja s izvora – ističe Helena Sablić Tomić. Iako se čini jako teškim, posebice kad se nađete pred svim tim papirima i pitanjima koje treba ispuniti, odnosno preplesti s idejom projekta te njegovim koracima i rezultatima, kad jednom prođete sve se čini lagano. No, veliki je rad i iza prijave i unutar samoga projekta. Ali isplati se svakog radnog sata, kapljice znoja, izgubljenog živca...

To je ključ svega

Projekt All Strings Attached, kao jedan od najvećih aktualnih lutkarskih projekata, predstavljen je diljem Europe pa tako i na najvećem lutkarskom festivalu na svijetu, Festival Mondial des Théâtres de Marionnettes, u francuskom gradiću Charleville-Mézières.

– To je ključ svega. To predstavljanje Europi i povezivanje s kazalištima, gradovima i festivalima koji bi teško čuli za nas, a još teže se zainteresirali za nas. Sada s tim kazalištima smišljamo i pišemo zajedničke projekte te smo im zanimljiv, štoviše vrlo atraktivan partner. Charleville-Mézières je lutkarska meka i predstavljanje na njegovom festivalu silno je velika i važna stvar. No svi kontakti, svi mailovi koje smo izmijenili, predstavljaju važne kockice u povezivanju Akademije s lutkarskom kremom Europe. I, što je još važnije, silan poticaj da smišljamo i pišemo nove i nove projekte. I to je ključ svega – jednom kad uđete u taj mlin, ne smijete plesati na lovorikama, nego dalje kopati, uostalom, projekti poput Kreativne Europe su dobrim dijelom sadašnjost, ali i budućnost umjetnosti i kulture. ●

Helena Sablić Tomić iz Osijeka, književna teoretičarka i kritičarka, privremena dekanica Akademije za umjetnost i kulturu

Iako se čini jako teškim, pogotovo kad se nađete pred svim tim papirima i pitanjima koje treba ispuniti, odnosno preplesti s idejom projekta, kada se krene u posao, sve postane lako